Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Achtergracht 14
1017 WP Amsterdam

Postbus 95089
1090 HB Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Toelichting aanpak kademuur Herengracht 107 - 169

Datum 29 september 2026
Locatie De Posthoornkerk, Haarlemmerstraat 124-126

Op dinsdag 29 september 2026 was er een informatiebijeenkomst over het vervangen van kademuur tussen Herengracht 107 en 169. In deze toelichting staan de onderwerpen die tijdens de bijeenkomst zijn besproken.

1. **Vervangen kademuur ter hoogte van Herengracht 107 en 169**
   De kademuur van de Herengracht, tussen nummer 107 en 169, is in slechte staat, dit is een veiligheidsrisico en daarom moet we de kademuur vervangen.

2. **Wat er gaat gebeuren**
   - De werkzaamheden aan de kademuur starten in januari 2027.
   - De werkzaamheden worden gecombineerd met het vervangen van de riolering in de straat.
   - Twee bomen nabij de Blauwburgwal kunnen blijven staan tijdens de werkzaamheden. De rest van de bomen op de kade moeten verplant worden. Er hoeven geen bomen gekapt te worden.
   - Na vervanging van de kademuur wordt de grond weer aangevuld met speciale bomengrond en worden nieuwe bomen geplant.
   - Vervanging riolering door Waternet en plaatsing middenspanningsruimte (peperbus) door Liander.
   - Tot slot wordt de straat herstraat.

3. **Planning werkzaamheden**
   De werkzaamheden starten in januari 2027. De verwachting is dat we in het tweede kwartaal van 2028 gereed zijn, afhankelijk van de werkzaamheden van Waternet aan de riolering en het plaatsen van een middenspanningsruimte (peperbus) door Liander.

4. **Inrichting van de straat**
   De inrichting van de straat blijft vrijwel gelijk. Er worden weer vergelijkbare bomen geplant en de middenspanningsruimte (MSR) op de kade bij de Bergstraat wordt vervangen door een nieuwe transformatorzuil, een zogenoemde middenspanningsruimte of ‘peperbus’. Liander zal de omgeving hierover apart informeren.

5. Participatie met omgeving

Het project is een groot onderhoudsproject vanuit het programma Bruggen en Kademuren van de gemeente. Na de werkzaamheden wordt het opengebroken deel van de straat grotendeels teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Er verandert niets aan de wegindeling. Participatie is bij dit soort groot onderhoudsprojecten waar vrijwel niets verandert, vooral gericht op het tijdig, juist en volledig informeren van de omgeving over de uitvoering, overlast en bereikbaarheid. Hiervoor worden brieven gestuurd, nieuwsberichten op amsterdam.nl geplaatst en via de BouwApp gedeeld. De informatiebijeenkomst van 29 september hoort daar ook bij. Tijdens de werkzaamheden wordt ook regelmatig een burenoverleg georganiseerd.

6. Aannemer Beens Groep

Voor het vervangen van de kademuur op de Herengracht 107-169 is gekozen voor aannemer Beens Groep. Het eerste deel van de Herengracht is ook door Beens Groep vervangen. De methode is doorontwikkeld zodat er bij de kadeconstructie straks nog meer ruimte is voor een volledige bomengroeiplaats (25 m³). Door toepassing van de zogenoemde L-wandconstructie en veel kant-en-klare betondelen kan Beens Groep het werk sneller en efficiënter uitvoeren in vergelijking met de oude "traditionele" methode.

Extra toelichting: Voor kadevervanging hebben we de beschikking over meerdere uitvoeringsmethoden. Naast de traditionele methode, zijn er zogenaamde innovatie herstelmethoden (IPK). Daarvan is er momenteel slechts één inzetbaar, die van G-Kracht. Door het gebruik van de methode van G-Kracht kunnen vaker bomen behouden worden, maar zeker niet altijd. Bovendien is voor deze methode minder werkruimte op de kade nodig.

We hebben een afweging gemaakt tussen verschillende methoden om de kade bij Herengracht 107-169 te vervangen. Daaruit kwam Beens Groep als meest geschikte methode naar voren. Beens Groep heeft ervaring met kademuren vervangen binnen het centrum van Amsterdam waaronder het herstel van de naastgelegen kademuur bij de Herengracht 1 t/m 103. Ook hebben zij bewezen de kadewerkzaamheden met rioolvervanging te kunnen combineren. Daarnaast hoeft er geen enkele boom gekapt te worden bij deze kade. Twee beschermwaardige bomen kunnen blijven staan en de andere bomen worden verplant. We proberen altijd zoveel mogelijk bomen te behouden. Dat is belangrijk, maar niet het enige waar we naar kijken. We wegen ook mee:

- Hoe slecht de kademuur eraan toe is.
- Veiligheid.
- Kosten.
- Uitvoerbaarheid van het werk.
- Welke aannemers beschikbaar zijn.

Ook kijken we naar andere projecten. Welke kade heeft voorrang? Welke methode past daar het best bij? Als we de beperkte capaciteit van onze IPK-aannemer op de Herengracht zouden inzetten, zou dit ook betekenen dat deze IPK-methode voor andere projecten niet beschikbaar is. Die projecten moeten dan uitgevoerd worden door een aannemer die minder bomen kan behouden. Zo zouden er in totaal minder bomen in de stad behouden blijven.

7. Bouwmethode

Voor het vervangen van de kademuur maakt Beens Groep gebruik van een zogenaamde L-wandconstructie. Hierbij wordt een L-vormige betonnen wand geplaatst, die steunt op palen en verankerd is in de grond. Er worden veel kant-en-klare betondelen gebruikt waardoor het werk snel en efficiënt uitgevoerd kan worden.

In het nieuwe ontwerp komt het grootste deel van de betonnen voet onder het grondwater. Daardoor is er meer ruimte voor boomwortels en grond voor bomen. Boomwortels blijven namelijk boven het grondwater.
De voorkant van de betonnen L-wand krijgt metselstenen. Bovenop de kademuur komen weer dekstenen. Zo blijft de kade stabiel en heeft de kademuur weer een authentieke uitstraling.

8. Werkwijze

De aannemer werkt zo veel mogelijk geluidsarm. Vrijwel alle kranen en machines zijn elektrisch. Alle bouwmaterialen en machines worden per elektrische boot vervoerd. De werktijden zijn van maandag tot en met vrijdag van 07.00 tot 19.00 uur.

Bij het verwijderen van de huidige veiligheidsconstructie voor de kade is er tijdelijk geluidsoverlast door het "trekken" van de damwanden. Dit zal ook trillingen veroorzaken in de ondergrond.

9. Verplanten bomen

Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren moeten alle bomen worden verplant, met uitzondering van de 2 bomen nabij brug 18 bij de Blauwburgwal. De bomen blijven dus allemaal behouden, geen enkele boom wordt gekapt. De bomen worden zoveel mogelijk gelijktijdig herplant elders in de stad. Als er niet meteen een nieuwe plek beschikbaar is, worden ze tijdelijk naar de 'bomencamping' gebracht. Daar staan de bomen in voedingsrijke grond totdat er een nieuwe plek is gevonden.

Na de werkzaamheden op de Herengracht worden soortgelijke bomen (iepen) teruggeplaatst in een verbeterde groeiplaats. We streven ernaar om bomen van gelijke grootte terug te planten. Dit is echter afhankelijk van het aanbod.

10. Nieuwe groeiplaats bomen

De huidige te verplanten bomen hebben onvoldoende groeiplaats/ bomengrond. Gemiddeld is er in de huidige situatie maar 16 m3 bomengrond beschikbaar per boom. Dat is onvoldoende om goed te kunnen groeien. In de nieuwe situatie krijgen de bomen allemaal een sterk verbeterde groeiplaats met 25 m3 bomengrond. Dit zorgt ervoor dat de nieuwe bomen op een gezonde manier groter kunnen groeien dan de huidige bomen.

Gemeente Amsterdam

Nieuwe situatieschets:
Verbeterde boomgroeiplaats, onder een boom

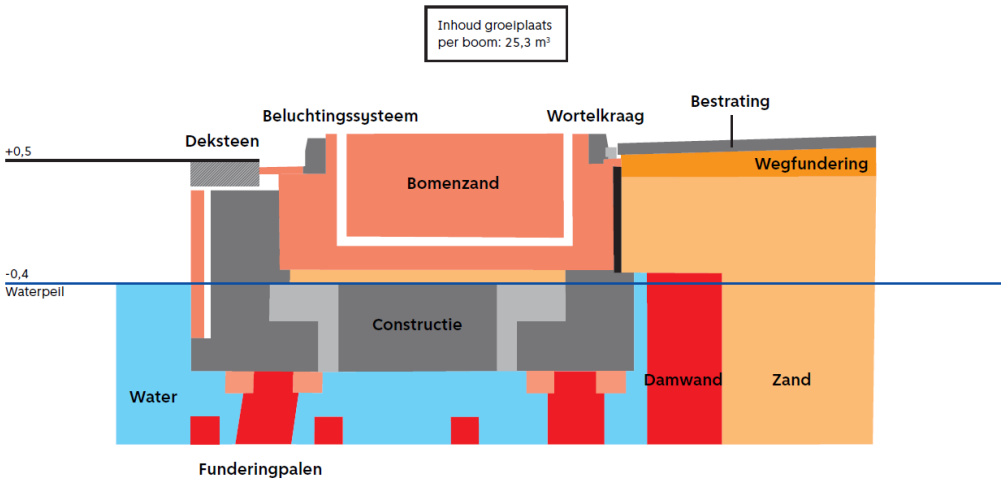

11. Bereikbaarheid

Tijdens de werkzaamheden zijn de straat van de Herengracht 107-169 en de parkeerplaatsen afgesloten voor autoverkeer vanwege de veiligheid. Autoverkeer moet dus omrijden. Fietsers en voetgangers kunnen altijd langs de werkzaamheden. Huizen blijven dus bereikbaar, maar niet met de auto. Soms is de straat korte tijd helemaal afgesloten, bijvoorbeeld tijdens hijswerkzaamheden. De straat blijft altijd bereikbaar voor nood- en hulpdiensten. De bestaande fietsenrekken worden tijdelijk verplaatst naar omliggende straten.

Dit zal hinder opleveren voor logistieke bewegingen van en naar de ondernemingen. Wij hebben gezocht naar een zo optimaal mogelijke oplossing, zoals laad- en los plekken op andere locaties in de directe omgeving (Blauwburgwal/ Bergstraat, Singel). Verdere afstemming vindt plaats in gesprek met de ondernemers om een zo passend mogelijke oplossing te bieden binnen de opgave.

12. Gehandicaptenparkeerplaats

De huidige gehandicaptenparkeerplaatsen en deelmobiliteit parkeerplaatsen liggen binnen het werkgebied en moeten daarom worden verplaatst. Voor deze parkeerplaatsen hebben we tijdelijke een andere plek gevonden, zo dicht mogelijk bij de huidige plek. Het projectteam neemt contact op met de vergunninghouders om dit goed af te stemmen.

13. Boten en vaartuigen

Tijdens de werkzaamheden is het niet mogelijk om boten of vaartuigen af te meren op dit deel van de Herengracht. U kun afmeren op de andere delen van de Herengracht.

14. Vervangen middenspanningsruimte (MSR)

Netbeheerder Liander vervangt de middenspanningsruimte (MSR) op de kade bij de Bergstraat. Dit is een technische ruimte voor elektriciteitsverdeling. De huidige betonnen transformatorruimte wordt vervangen door een nieuwe transformatorzuil, ook wel een ‘peperbus’ genoemd. Liander informeert u hier later over per brief over de exacte locatie.

.

15. Bouwkundige vooropnames

Onderdeel van de voorbereiding zijn bouwkundige opnames van de panden in de nabije omgeving van Herengracht 107 t/m 169 voorafgaand aan de werkzaamheden. De opnames worden uitgevoerd door een onafhankelijk, gespecialiseerd bedrijf in opdracht van de

gemeente. Het kost de eigenaar en bewoner niets.

Bij deze inspectie wordt de conditie, inclusief onvolkomenheden en eventuele kleine gebreken met foto's en in tekst vastgelegd in een rapport. Mocht er tijdens de bouw iets veranderen, dan helpt het opnamerapport om de schade te beoordelen en voorkomen we dat discussie ontstaat over de vraag of de schade recent is ontstaan of al bestond. Die duidelijkheid is prettig: voor bewoners en eigenaren, voor de bouwers en voor de gemeente.

Voor een kwalitatief goede opname is het nodig om zowel de buiten- als de binnenkant van het pand te inspecteren. Voor de inspectie in het pand wordt een afspraak met de bewoners gemaakt.

16. Verhuizen of grote levering tijdens de werkzaamheden

Heeft u een verhuizing of een grote levering gepland? Neem dan tijdig contact op met de omgevingsmanager van de gemeente. We kijken dan samen wat mogelijk is.

17. Op de hoogte blijven

We informeren u over de werkzaamheden via brieven die huis-aan-huis worden verspreid en de projectpagina op onze website: www.amsterdam.nl/herengracht107-169. Tijdens de werkzaamheden organiseren we regelmatig (om de 2-3 maanden) een burenoverleg. Dan informeren we in klein comité bewoners en ondernemers over de voortgang van het werk, beantwoorden vragen en bespreken suggesties en zorgen. Samen kijken we naar wat er goed gaat en wat er beter kan.

Tijdens de werkzaamheden houden wij u ook op de hoogte via de BouwApp.

- Download en installeer de BouwApp
- Ga naar 'Ontdek' en zoek op 'Herengracht 107-169: vervangen kademuur'
- Selecteer het project en klik op 'Volgen'

U kunt de voortgang ook bekijken in uw browser via debouw.app/home/projects. Zoek dan op: 'Herengracht 107-169: vervangen kademuur'.

18. Parkeren Q-Park Nieuwendijk

We onderzoeken of het mogelijk is dat de bewoners van dit stuk Herengracht tijdelijk gebruik kunnen maken van de parkeergarage Q-Park Nieuwendijk.We huren daar nu 125 plaatsen voor vergunninghouders. We onderzoeken of we de bestaande plaatsen voor een grotere groep vergunninghouders beschikbaar kunnen maken die wonen op de Herengracht. Dat is alleen zinvol als de bezettingsgraad van de parkeergarage niet te hoog is. Dat zijn we nu aan het navragen. Als de bezettingsgraad het toelaat, is een aanpassing van de parkeerverordening nodig. Als we meer weten, komen we hierop terug. Het is helaas niet mogelijk om het aantal parkeerplaatsen dat de gemeente huurt bij Q-Park Nieuwendijk uit te breiden vanwege de kosten die dit met zich meebrengt.

19. Afval

Voor het aanbieden van het grof en/of huishoudelijk afval worden een aantal aparte inzamelpunten gecreëerd aan beide uiteinden van de straat nabij de bruggen. Hierover wordt u nog apart geïnformeerd.